

از کتاب شاهد صادق

(بقیه از شماره قبل)

۳۸۷

ابن سیمون بحدادی واعظ وفات یافت ونوح بن منصور سامانی ومأمون خوارزمشاه و فخرالدوله دیلمی وامیر ناصرالدین سبکتکین درگذشتند و ابوالعاص منصور بن نوح و علی خوارزمشاه ومجدالدوله و سلطان محمود غزنوی جانشین گشتند .

۳۸۸

قاپوس وشکریه بعد از هجده سال غربت بجزان آمد و حکومت نشست ، مصعبالدوله دیلمی صاحب فارس بردست سیاه بقتل رسید و پناه الدوله بر فارس مستولی گشت و در این سان ابوالحسن شابی و ابوعلی حاتمى لغوی درگذشتند .

۳۸۹

منصور بن نوح سامانی مکحول گشت و برادرش عبدالملک باشاره امرا بحکومت نشست و ایلک خان از ترکستان در رسیده عبدالملک را محبوس ساخته در او زکند فرستاد و بر ماوراء النهر استیلا یافت و دولت سامانیان سیری گشت .

۳۹۰

ابوالحسن احمد بن فارس لغوی رازی و ابوالفرج معافای نهروانی بحدادی درگذشتند .

۳۹۱

سعدالدوله حمدانی صاحب حلب درگذشت و دولت آل حمدان سیری گشت و غلام ایشان اتابک لؤلؤ استقلال یافت و سلطان محمود غزنوی لاهور بگشود و حسین معروف بابن حجاج شاعر و محمد بن فضل بلخی صوفی درگذشتند .

۳۹۲

ابن جنی ابوالفتح عثمان نعوی درگذشت .

۳۹۳

قاسم زیدی صاحب یمن درگذشت و پسرش حسین جانشین گشت .

۳۹۴

سلطان محمود غزنوی سیستان را از خلف بن احمد انتراع نمود و ابوالحسن علی درگذشت .

۳۹۵

ابراهیم بن نوح از قباای سامانیان در خراسان بقتل رسید و از آن دودمان کسی نماند .

۳۹۶

احمد بن عبدالله لغمی اشیلی محدث درگذشت .

۳۹۷

سلطان محمود غزنوی و ایلیک خان در چهار فرسخی بلخ رزمی صعب کردند و ایلیک خان بهزیمت رفت .

۳۹۸

علاءالدوله کاکویه فرمان سیده زوجه فخرالدوله حکومت اصفهان یافت و بدیع الزمان همدانی صاحب مقامات بدیمی درگذشت .

۳۹۹

خلف بن احمد در زندان سلطان محمود درگذشت و اتابک لؤلؤ صاحب حلب فوت شد و پسرش مرتضی الدوله فرمان عزیز اسماعیلی صاحب مصر حکومت یافت و درین سال ابو اسامه جناده لغوی و ابوالعباس بسیر و نامی شاعر و این مسکویه ابوعلی خازن رازی درگذشتند .

۴۰۰

شرف ابواحمد ذوالمنقب و ابونعیم عبدالملک اسفراینی محدث درگذشتند .

۴۰۱

ابوالنصر احمد بن دوستک کرد بردبار بکر و جزیره و حصن کیفا و ارجیس استیلا یافت و او اول ملوک بنی مروان است که در آن دیار حکومت کردند و درین سال احمد هروی فاشانی درگذشت .

۴۰۲

لقمان سرخسی فوت شد .

۴۰۳

فاضلی ابوبکر باقلانی و حسین حلبی جرجانی محدث درگذشتند و شمس المعالی قابوس و شمگیر صاحب جرجان بمسی امرای مجوس و مسموم گردید و پسرش فک المعالی جانشین گشت و بهاءالدوله دیلمی سرد و پسرش سلطان الدوله بحکومت نشست و سلطان محمود غزنوی سپاه بفرجستان فرستاد تا شارشاه را مجوس بدرگاه آورند و دولت شاران غرجستان سپری گشت و ابوالحسن علی بن مزید اسدی فرمان سلطان الدوله دیلمی ریاست قوم خود یافت و او اول ملوک مزیدی است که جله و خاققین حکومت کردند .

۴۰۴

ابوطیب سهل مصلوکی شافعی درگذشت .

۴۰۵

ابوعلی دقاق و ابوالحسن ماوردی مفسر و یوسف کجی دینوری شافعی درگذشتند .

۴۰۶

شرف رضی موسوی و ابن فورک ابوبکر اصفهانی و ابوحامد اسفراینی درگذشتند .

۴۰۷

مأمون خوارزمشاه بردست سپهسالار خود بنالکتین قتل رسید و سلطان محمود غزنوی لشکر بخوارزم کشید و بگشود و آلتوتاش حاجب خوارزمشاهی یافت و دولت بنی امیه در اندلس ضعیف گشت و در آن دیار ملوک الطوائف پدید آمدند .

۴۰۸

ابوالفضل خزاعی وفات یافت

۴۰۹

حافظ عبدالغنی مصری شافعی درگذشت.

۴۱۰

باباطاهر همدانی و قفال مروزی شافعی درگذشتند.

۴۱۱

مشرف الدوله بن بهاء الدوله بر بغداد استیلا یافت و سلطان الدوله بخارا شتافت و حاکم اسماعیلی صاحب مصر بقتل رسید و پسرش ظاهر خلافت یافت و خواجه محمد چشتی و ابوریحان بیرونی منجم درگذشتند.

۴۱۲

ابوالخیرین بهنام حکیم درگذشت.

۴۱۳

شیخ مفید شیعی فوت شد.

۴۱۴

ابوالحسن علی بن جهضم درگذشت.

۴۱۵

سلطان الدوله بشیراز وفات یافت و پسرش العادل دین الله بحکومت رسید و اسدالدوله صالح بن مرداس کلایی از اعراب بادیه حلب را از مرتضی الدوله بن اتابک لؤلؤ انتزاع نمود و او اول ملوک بنی کلاب است که در حلب حکومت کردند و ایشان را آل مرداس نیز گویند هم درین سال قاضی عبدالجبار معتزلی و ابو زرعه عبدالوهاب اردبیلی و احمد جنی معاملی درگذشتند.

۴۱۶

سلطان محمود غزنوی غزای سومات کرد و مشرف الدوله دیلمی صاحب عراق عرب برود و جلال الدوله جانشین گشت و ابو عبدالله طاقی صوفی و حکیم فردوسی شاعر درگذشتند.

۴۱۷

ابوالعلاء ساعد بخاندی و ابو عبدالله داستانی درگذشتند.

۴۱۸

ابو اسحق اسفراینی و ابوالحسین میدانای و ابن خازن دینوری درگذشتند و قوام الدوله دیلمی صاحب کرمان وفات یافت و العادل دین الله بر آن دیار مستولی گشت.

۴۱۹

عبدالحسن صوری معروف بابن غلبون محدث درگذشت.

۴۲۰

سلطان محمود غزنوی قصد ری کرد و بگرفت و مجد الدوله دیلمی صاحب عراق عجم را محبوس بفرنین فرستاد.

۴۲۱

سلطان محمود غزنوی درگذشت و پسرش مسعود ازری در رسیدم برادرش محمد را که بحکومت نشسته بود بگرفت و بسلطنت نشست و پیر ابو الفضل سرخسی وفات یافت.

۴۴۲

قادر عباسی برد و پسرش قائم خلافت یافت و یحیی بن عمار شیانی صوفی درگذشت -

۴۴۳

آلتوتاش خوارزمشاه برد ایلك خان صاحب ماوراء النهر درگذشت و برادرش طغان خان جانشین گشت و ابوالحسن نیمی محدث و ابن بواب کاتب درگذشتند -

۴۴۴

فلك المعالی بن قابوس صاحب جرجان وفات یافت و شرف المعالی بحکومت نشست و احمد حسن میندی وزیر مسعود غزنوی درگذشت -

۴۴۵

شیخ ابوالحسن خرقانی و حکیم اسدی طوسی درگذشتند -

۴۴۶

ابواسحق کازرونی صوفی و غضایری شاعر رازی وفات یافتند -

۴۴۷

ظاهر اسمعیلی صاحب مصر نماند و پسرش المستنصر بالله حکومت یافت و المؤید بالله ظافر لخمی اول ملوک بنی لخم از سلاطین اندلس در اشلیبه بسلطنت رسید و ابواسحق احمد ثعلبی صاحب تفسیر مشهور درگذشت -

۴۴۸

شیخ رئیس ابوعلی سینا بخاری و احمد قدوری حنفی درگذشتند و صلاحه برنیشابور استیلا یافته تحطبه بنام طغرلیک سلجوقی خواندند و امیه اموی اندلسی درگذشت و دولت بنی امیه سپری گشت -

۴۴۹

علی صلیحی در بین خروج کرد و بر بعضی از آن استیلا یافت و عبدالملک ثعالی و حکیم فرخی شاعر درگذشتند -

۴۵۰

ابوالفتح بستی و ابونعیم اصفهانی محدث و ابوالحسن صوفی درگذشتند -

۴۵۱

صلاحه بامسعود غزنوی مضاف دادند و ظفر یافتند و خراسان بگرفتند و حکیم عنصری شاعر درگذشت -

۴۵۲

ابوالعباس نسفی مستغفری فوت شد -

۴۵۳

علاء الدوله کاکویه صاحب اصفهان و عراق عجم درگذشت و پسرش ظهیر الدین قلامرز در اصفهان و گرشاسب در همدان حکومت یافتند و حکیم عسجدی شاعر درگذشت -

۴۵۴

سلطانات مسعود غزنوی بقتل رسید و پسرش مودود حکومت یافت و ابوذر هروی و ابن منده

اصفہانی نمانندند.

۴۴۵

جلال الدوله دیلمی صاحب عراق غرب درگذشت و العباد لدین الله برآن دیار استیلا یافت و سلاجه بلخ را از مودود غزنوی انتزاع نمودند.

۴۴۶

سید مرتضی علم الهدی و حسین سنجی و ابوغالب تپانی درگذشتند.

۴۴۷

طغرل یک سلجوقی قصد عراق عجم کرد و بگشود.

۴۴۸

شیخ ابو محمد عبدالله جوینی و قاضی الخاقین محمد درگذشتند.

۴۴۹

بغراخان صاحب توران و ابو محمد خلال محدث وفات یافتند.

۴۴۰

شیخ ابوسعید فضل الله بن ابی الخیر روح الله روحه درگذشت و العباد لدین الله دیلمی برود و پسرش فولادستون در شیراز و ملک رحیم در بغداد حکومت یافتند و معز صنہاجی والی افریقہ در دیار خویش بنام قائم عباسی خطبه خواند و نام اسماعیلیان یفکنند.

۴۴۱

شرف المعالی صاحب جرجان فوت شد و عنصر المعانی کیکاوس بن اسکندر بن قابوس حکومت یافت و سلطان مودود غزنوی درگذشت و مسعود بن مودود سلطنت نشسته مخلوع شد و عنقریب عبدالرشید بن مسعود بن محمود پادشاهی یافت و بردست طغرل کافر نعمت بقتل رسید و شیخ ابوالقاسم کرگانی و شیخ عمر هروی و ابراهیم اقلیلی نحوی درگذشتند.

۴۴۲

طغرل بقتل رسید و فرخ زاد بن مسعود سلطنت یافت و ابو عبدالرحمن سلمی و ابو عبدالله باکویه و فخر کرگانی شاعر درگذشتند.

۴۴۳

ابوالقاسم فارسی محدث درگذشت.

۴۴۴

ابوعمر و دانی محدث وفات یافت.

۴۴۵

ابو سعد سمان رازی درگذشت و محمد بن ادریس صاحب طنجه فوت شد دولت آل ادریس در آن دیار ضعیف گشت و عنقریب سیری شد.

۴۴۶

طغرل یک سلجوقی آذربایجان بگشود.

۴۴۷

طغرل یک بغداد آمد و ملک رحیم دیلمی را حبس فرمود و برعراق عرب استیلا یافت.

۴۴۸

فضولیه شبانکاره در فارس خروج کرد و فولاد ستون را حبس فرمود و ابو عبدالله حبیدی محدث و ملالین محسن صابی و بهمنیار آذربایجانی حکیم درگذشتند.

۴۴۹

ابوالملاء عمری و احمد منازی شاعر وفات یافتند.

۴۵۰

طاهر بن محمد بن طاهر بن خلف بن احمد صفاری بقوت الب ارسلان سلجوقی سیستان را از کاشانگان غزنویه انتزاع نمود و ملک رحیم دیلمی که با مصطخر مجوس بود درگذشت و دولت دیالیه سیری گشت و اولاد علاءالدوله کاکویه نیز سالها بفرمان سلاجقه بر یزد حاکم بودند و اتابکان یزد بایشان منسوبند و درین سال قاضی ابوطیب طبری و احمد بخاری شیمی و ابو منصور علی حکیم درگذشتند.

۴۵۱

فرخ زادین مسعود غزنوی درگذشت و برادرش سلطان براهم شاه شد و چغری یک سلجوقی صاحب مرو نماند و پسرش الب ارسلان بفرمان عم خود طغرل یک جانشین گشت.

۴۵۲

محمد بن احمد مقری قزوینی بصر درگذشت.

۴۵۳

علم الدین قریش عقیلی صاحب موصل فوت شد و پسرش شرف الدوله مسلم بحکومت نشست و نصیر الدوله کرد صاحب دیار بکر بمرد و پسرش نظام الدین نصیر جانشین گشت.

۴۵۴

ابوالفضل رازی درگذشت.

۴۵۵

سلطان طغرل یک صاحب ایران در ری فوت شد و الب ارسلان از مرو در رسید و پادشاهی نشست.

۴۵۶

ابو محمد اموی محدث درگذشت.

۴۵۷

عبد الملك کندری وزیر طغرل یک حکم الب ارسلان بقتل رسید.

۴۵۸

احمد بیهقی شافعی فوت شد.

۴۵۹

خواججه یوسف بن سمان وفات یافت.

۴۶۰

شمس الملك خاقان در توران بسلطنت رسید و شیخ ابو جعفر طوسی و ابوالجواثر حسن واسطی درگذشتند.

۴۶۱

عبد الرحمن فورانی درگذشت.

۴۶۲

عنصر العالی کیکاوس صاحب جرجان فوت شد و پسرش کیلان شاه بحکومت نشست و در حجاز نام مستنصر اسماعیلی از خطبه یفکنند و بنام عباسیان خواندند و شرف الدوله مسلم صاحب موصل دیار ریه بکشود و قاضی حسین مرو رودی درگذشت .

۴۶۳

ارمانوس قیصر با صد هزار او قصد بلاد اسلام کرد . الب ارسلان با یازده هزار سوار که همراه داشت باو مصاف داد و ارمانوس را اسیر ساخت و در این سال ابو عمرو یوسف معروف بابن عبدالله محدث و خطیب ابن ثابت بغدادی درگذشتند .

۴۶۴

امیر دانشمند فرمان الب ارسلان حکومت انطا که و قیسریه و امامیه یافت و او اول ملوک دانشمندیه است و درین سال ابوالعباس لوگری حکیم درگذشت .

۴۶۵

سلطان الب ارسلان شهادت یافت و پسرش سلطان ملک شاه پادشاه شد و قاورد سلجوقی صاحب کرمان که اول سلاجقه آن دیار است با او مصاف داد و گرفتار شد و مسموم گردید و پسرش سلطان شاه ابن قاورد در کرمان بحکومت نشست و ابوالقاسم عبدالکریم قشیری و قطران اجل شاعر درگذشتند .

۴۶۶

محمد بن یحیی از خوششان فضلو شایسته بفرمان او ایالت دارا بگردیافت و او اول ملوک شایسته است .

۴۶۷

قائم عباسی سرد و پسرش المقتدی بالله جانشین گشت و ابوالحسن باخرزی درگذشت .

۴۶۸

ابوالحسن علی واحدی مفسر درگذشت .

۴۶۹

ابن بابشاد نحوی درگذشت .

۴۷۰

کیلان شاه صاحب جرجان فوت شد و دولت آل زیار سیری گشت و تاج الدوله تنش سلجوقی فرمان بردارش ملک شاه ایالت بعضی از شام یافت و او اول سلاجقه آن دیار است .

۴۷۱

سلطان ملک شاه بسرقت رفت و خاقان سلیمان خان را بگرفت و امر کرد تا یاباده یش او جنیت کند و تنش سلجوقی بردمشق استیلا یافت و شیخ عبدالقاهر جرجانی نحوی و سعد زنجانی محدث درگذشتند .

۴۷۲

سلیمان خاقان درگذشت و بردارش خضرخان فرمان ملک شاه بحکومت نشست .

۴۷۳

شرف الدوله مسلم هقلی صاحب موصل حلب را از بنی کلاب انتراع نمود و دولت آن طایفه سیری گشت و صلیبی صاحب ین بردست سیدین حجاج احوال بقتل رسید و ابن حبوس شاعر درگذشت .